

Francesc Albertí: liberalisme radical

Francesc Albertí Palou és el president de la Confederació d'Associacions Empresariales de Balears (CAEB). Convençut de les excel·lències del liberalisme econòmic, reclama per als empresaris el dret a fer fallida, i es mostra partidari de posar "en el seu ordre" els sindicats.

Resulta inevitable parlar de la crisi turística que ens afecta enguany.

—Voldria matisar. Sense negar que hi ha una recessió, sense voler dir que les coses van bé... però no hi ha crisi, que és [la crisi] quan hi ha pèrdues. No s'ha de parlar tant de crisi perquè es pot crear, ja es comença a crear, una psicosis de crisi, i això és perillós perquè, quan tothom parla de crisi, la gent acaba per creure que n'hi ha o que n'hi haurà. ¿I què passa?, que la gent de menys poder adquisitiu espera, per exemple en el sector del comerç, a poder comprar en rebaixes. Si bé és veritat que hi ha menys turistes i això afecta negativament diversos sectors, no és menys cert que els treballadors mantenen el mateix poder adquisitiu que, per exemple, l'any passat, però no en fan el mateix ús, ¿per què? perquè esperant la suposada crisi s'intenta fer el raconet pel que puguem passar.

—Aquesta recessió, aquesta minva de beneficis, afectarà necessàriament l'ocupació, es perdran molts llocs de treball. ¿Estem davant una situació socialment greu?

—Sí, però tan greu com la vulguem. També hem de reconèixer què passava: aquí cada any venia més gent a treballar. Per a garantir feina a la gent que hi ha aquí, no ha de venir molta gent de la Península o de l'estranger, perquè quan hi ha baixades de l'ocupació, com ara, si la gent s'ha quedat a residir aquí, el problema és nostre, de tenir gent aturada a la qual

no podem donar feina. I aquest problema ha vingut com a conseqüència del dret constitucional del poble espanyol de poder anar on vulguin, però no deixa de ser cert que després d'haver vingut, i d'haver-nos prestat un bon servei, quan es queden a residir ens poden causar un problema, i això és així: els últims anys ha vingut molta gent i, com que hi ha molts hotels ara tancats, és normal que disminueixin els llocs de feina. I, per un altra banda, pel dinamisme propi de les empreses d'assegurar que no hi hagi pèrdues, hi ha la possibilitat de la reducció de despeses, i una és tenir menys personal. A pesar que això a la llarga pot ser negatiu perquè com més es vulgui estalviar pitjor servei es donarà.

—Aquesta recessió ha fet que es plantegi la necessitat d'una reconversió de la planta hotelera que defensen tant la Conselleria de Turisme com la Federació Hotelera. ¿Hi està d'acord, amb aquesta tesi?

—Sí. Sí, però matisant. És necessari que es reconverteixi la planta hotelera, però s'ha de convertir per pròpia iniciativa, no mitjançant decret.

—¿I com es pot convertir per pròpia iniciativa?

—Fent fallida.

—¿Fent fallida?

—Sí. Dins la llibertat d'empreses que nosaltres defensem hi entra tant guanyar el màxim de doblers possibles, com la llibertat de fer fallida.

—¿Liberalisme pur?

—És clar. Dins el món del negoci, de l'empresa, hi ha

d'haver la llibertat de poder fer fallida. Llibertat entesa en el sentit més extens; extensible a l'empresa pública. Crec que és una equivocació subvencionar les empreses, sigui en el nivell que sigui. El cas més escandalós, per exemple, és RENFE, que en països com EUA o Japó —que són els països on hi ha més llibertat empresarial— no es permetria perquè es poc rendible. ¿I per què hem de tenir, mantenir, ferrocarrils quan hi ha mitjans de transport que són més econòmics? Potser és més convenient suspendre els milers de milions que perdem amb RENFE i els dediquem a fer carreteres, que és el transport més barat. Clar que, hi ha el tema dels treballadors que anirien a l'atur i, per tant, no es pot fer de sobte. S'ha de tenir en compte la part social del problema, però és curiós que la part social no reconeix, en contrapartida, l'esforç de tot el col·lectiu espanyol que ajuda que RENFE continuï, i, en lloc de reconèixer aquest esforç, contesta amb vagues i, a vegades, amb peticions absurdes.

—Tornant a l'economia turística balear, últimament està parlant-se molt del turisme de qualitat, d'atraure'l construint camps de golf i ports esportius que, segons alguns sectors, són nocius per al medi ambient. ¿Quina és la seva opinió?

—Creure que substituir el turisme que tenim pel d'alta qualitat serà la solució per a Balears és una equivocació. El turisme de masses, l'hem de tenir, intentant, però, que sigui de més qualitat que l'ac-

tual. Però amb els baixos preus dels hotels, possibilitat que vingui aquest turisme de baixa qualitat. Referint-me concretament al turisme de qualitat, és clar que és bo. El turisme d'alt poder adquisitiu, sigui de golf o de iot, gasta 10 vegades més que el de masses. Però no pot substituir el de masses: les masses hauran de continuar venint. Respecte al mal que poden fer els camps de golf, jo no crec que puguin fer cap mal. Hem de reconèixer que Mallorca, agrícola i turística, és una terra pobra que no pot competir. Crec que fer camps de golf no és degradar, no es tomben als arbres, potser algun, però normalment és un entorn agradable a la vista, i ecològic.

I amb el tema dels ports esportius, podem arribar —construint fent el mínim mal possible— a ser un lloc d'hivernantge gràcies al Canal del Roine i l'abaratiment de tarifes aèries que ens aproparan molt al cor d'Europa.

—¿No creu que la monocultura turística és perillosa per a Balears?

—Summament perillós. Tenir tots els ous en un mateix paner és molt delicat perquè, si et cau, es rompen tots, i si els tens en diversos paners només se'n romprà un parell. ¿Què es pot fer? Si defensem la lliure competència és normal que el capital vagi allà on és rendible, que és el sector turístic i derivats. Hi ha intents. Hi ha un poc d'indústria com el calçat, com el sector de la bijuteria, i alguna cosa petita més, però generalment es fa feina amb el turisme, directament o indirectament.

"Tenir tots els ous en el mateix paner és molt delicat perquè, si et cau, es rompen tots".

tament.

L'única possibilitat, ja que no és factible la indústria pesant per òbvies raons de cost de transport, és l'alta tecnologia, però això és el que precisament volem molts països. Crec que tots anem cap a l'empresa de serveis, no hi ha més remei. A Balears difícilment posarem indústria d'alta tecnologia sense cap base. Per començar tenim una universitat pobra de recursos i d'idees que no està connectada amb el poble balear.

—*¿Com afectarà Balears el 93, amb la desaparició de*

les fronteres entre els estats de la CEE?

—No tindrà efectes immediats, però el cert és que la feina cada dia és més especialitzada, és menys de no qualificats. I a Espanya hi ha molt de treballador no qualificat. I això pot crear un vertader trauma. Jo sempre dic que els sindicats haurien de fer menys vagues, menys renou pel carrer, i asseure's amb nosaltres a veure de quina manera eduquem els nostres treballadors, com els preparem per al que vindrà. Crec que els gran perjudicats seran les gran empre-

ses perquè entraran les multinacionals i, per una altra banda, els treballadors no qualificats que, pens, ho passaran bastant malament.

—*¿Creu que els sindicats tenen massa poder?*

—Els sindicats, a Espanya, no tenen poder legal. I no és que no siguin legals. Els empresaris el que necessitarem veritablement són uns sindicats forts, cosa que no tenim. Tenim uns sindicats que tenen, el que més, un 20% d'afiliació, un 18% dels quals no els paga. La llàstima és que aquesta falta de suport real la

supleixin amb el mal ús del poder en el carrer. Uns sindicats forts que fossin interlocutors vàlids, el món empresarial els vol, perquè tampoc seria positiu una nació sense sindicats, seria molt injusta, el món empresarial abusaria, els poders han d'estar equilibrats. Però per aquesta manca que tenen d'afiliació i cobrament han de recórrer als pressupostos de l'estat per subsistir; i quan han de fer força, com que no la tenen dialècticament, no tenen ningú, i han de sortir al carrer.

Miquel Payeras